

Елементами формативного оцінювання є усний зворотній зв'язок після вивчення кожної теми. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді екзамену чи заліку. У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, на позитивні оцінки впливає підготовка та публікація здобувачем наукових статей у збірниках, які входять до фахових видань чи видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.

Система оцінювання наукової складової освітньо-наукової програми включає виконання індивідуального плану підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, висвітлення матеріалів наукової роботи у профільних виданнях.

Наукова складова здобувачами виконується в умовах господарств різних виробничих потужностей з вирощування продуктивних тварин, переробних підприємствах, клініках ветеринарної медицини тощо, в тому числі й за кордоном.

Після успішного проходження атестації, здобувачі отримують диплом про присудження ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації доктор філософії з ветеринарної медицини та додаток до нього європейського зразка.

Список використаної літератури

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К. : ТОВ «ЦС», 2015. 32 с.
2. Фініков Т.В., Терещук В.І. Розвиток систем внутрішнього забезпечення якості в українських закладах вищої освіти. Аналітичний звіт. К. : Ваїте, 2020. 58 с.
3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки (2020). Міністерство освіти і науки України. Київ. 71 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

ПДБУЦЬКА Ніна Вікторівна

завідувач кафедри ППУСС ім. акад. І.А. Зязюна, НТУ «ХП»,
д.психол.н., проф. (Україна, м. Харків);

НАДТОЧІЙ Альона Вадимівна

здобувач третього рівня вищої освіти, НТУ «ХП» (Україна, м. Харків)

Сучасні тенденції лідерських якостей та вплив стресу на їх розвиток

Сучасне суспільство періодично переживає різного роду кризи, котрі визначають багато в чому стратегію розвитку різноманітних сфер діяльності. Тому проблема лідерства залишається актуальною упродовж багатьох десятиліть і зокрема у теперішній час. На сьогоднішній день світ настільки не стабільний, що зміни відбуваються кожного дня, відповідно висувуються нові вимоги до лідера, який повинен мати розвинутий емоційний інтелект, бути мобільним, мати комунікативні навички та відстоювати інтереси як свої, так і групи.

Лідерство – це здатність і готовність надихати інших. Ефективне лідерство ґрунтується на ідеях як оригінальних, так і запозичених, які ефективно передаються іншим людям таким чином, щоб вони діяли так, як того хоче лідер.[4]

Риси сучасного лідера, які допомагають особам досягати успіху в наш час:

- Розвинені комунікативні здібності. Лідери повинні регулярно розмовляти з людьми, яких вони ведуть, і мати послідовне інформативне повідомлення, що знаходить відгук.

- Стійкість. Життєрадісні лідери розглядають невдачі як тимчасові та можливість для навчання. Вони також володіють сильним характером і позитивним ставленням до періоду турбулентності.

- Адаптивність і гнучкість. Лідери у 21-му столітті повинні бути в змозі постійно впроваджувати інновації та ефективно управляти руйнуваннями.

- Бачення та мета. Наявність мети важливо, але найкраще мати ту, що надихає. Непохитна зосередженість, ясне бачення і справжня віра в досяжне означає, що лідери повинні йти своїм шляхом, а не просто говорити.

- Ризикованість. Оскільки у лідерів є переконаність в якійсь ідеї або деякому розумінні того, як влаштований світ, вони готові робити ставки на це.

- Емоційний інтелект. Володіючи емоційним інтелектом, лідери можуть контролювати свої емоції, що не дозволяє негативним проявам впливати на їх навички прийняття рішень.

- Емпатія. Лідери повинні розвивати емпатію до своїх послідовників.

- Впевненість. Для того щоб бути ефективним лідером, потрібно бути досить впевненим в собі, щоб гарантувати, що інші будуть слідувати командам. Якщо лідер не впевнений в своїх власних рішеннях і якостях, то підлеглі ніколи не підуть за ним.

- Креативність та інновації. Щоб досягти успіху в сучасному мінливому світі, лідер повинен бути творчим і інноваційним одночасно. [1, 3]

У той же час, лідер стикається з великою безліччю проблем та труднощів, які впливають на його емоційний стан, на формування його світогляду та становлення, як особистості. Дане питання постає особливо гостро, бо стрес – загальний чинник ризику, який несе в собі велику кількість негативних факторів.

Стрес – це занадто багатофакторне поняття, він є індивідуальним так само, як і чинники, що провокують появу стресового стану, тригери, протікання та фактори виникнення – достатньо різні для кожного індивіда, а якщо розглядати його вплив на розвиток певних якостей людини, то і наслідки впливу та їх важливість є суто індивідуальними.

Стрес у людини може проявлятися на фізіологічному та психічному рівні, впливає на соціальну складову життя людини порушуючи нормальне функціонування індивіда в соціумі та будь-якій сфері діяльності. Прояв стресу являється суто індивідуальним та залежить від великої кількості чинників. Зважаючи на специфіку дослідження, можна сказати, що дослідження впливу стресу на розвиток лідерських людини є важливим, адже саме розуміння наскільки негативно впливає стрес, чи може його вплив бути позитивним, дослідження того, які наслідки на формування лідерських здібностей він може викликати.

Дослідженням стресу та стресових станів і загальною структурою лідерства і лідерської діяльності займалися такі вчені, як: К. Роджерс, який розглядав стрес в структурі «Я-концепції»; в аналітичній психології Г. Олпорт, К. Абульханова-Славська, Л. Анциферова, О. Бодальов, Д. Леонт'єв, А. Реан, Б. Паригін, О. Романовський, Л. Грень, Т. Гура та ін. Дані вчені розробили та сформулювали основні поняття в структурі дослідження проблеми стресу та розвитку лідерських здібностей і становлення лідерів, розробили систематизацію та характеристику основних понять в проблематиці досліджень стресів та лідерства, тригерів та впливу стресу на організм, досліджували вікові особливості стресових станів, розробили нові підходи та методики дослідження та характеристики лідерства.

Також варто звернути увагу на характеристику психологічного стресу, як на складний та багатофакторний процес, який впливає на всі функції та загальний стан індивіда в стані стресу працездатність є доволі низької, тим паче, що стресовий стан викликає низку інших порушень та розладів, які також негативно впливають на загальний фізіологічний, емоційний та психологічний стан індивіда [1].

Зважаючи на це можна стверджувати, що безумовно стрес буде впливати, на розвиток лідерських якостей, також зрозуміло, що він буде помітно впливати на процес лідерської діяльності, проте залишається відкритим питання, чи буде цей вплив негативним, або можливо такі стресогенні чинники та сам стресовий стан спровокує позитивну динаміку в розвитку та діяльності лідера.

Лідерство у 21 столітті – поєднання безлічі сміливих рішень, сильне почуття мети, переконаність, тверда рішучість і непохитна зосередженість. Важливо пам'ятати про те, що лідер нічого не може досягти поодиноці. Зараз це більш актуально, ніж було раніше. Для досягнення найважливіших організаційних цілей лідер повинен мати гнучкий розум, бути відкритим для співпраці, мати здатність узгоджувати різні точки зору і мати харизму, що дозволяє керувати командами з різними мотиваціями і потребами. Хоча здається, що лідерство у 21 столітті – дуже складне завдання, при правильній реалізації воно може дати цінні плоди. Незалежно від того, одна це людина чи команда лідерів, характеристики ефективного лідерства застосовні до обох. Індивідуальні людські риси є основою для ефективною моделі лідерства [2].

Список використаної літератури

1. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навч. посібник ; О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. К. : Знання, 2013. 287 с.
2. Психологія управлінської діяльності лідера : навч.-метод. посібник ; О.Г. Романовський [та ін.] ; ред. О.Г. Романовський ; НТУ “ХПІ”. Харків : НТУ “ХПІ”, 2016. 47 с.
3. Психологія лідерства в бізнесі : навч. посібник ; Т.В. Гура, О.Г. Романовський, А.Є. Книш. НТУ “ХПІ”. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 100 с.
4. Спіцина В.В., Підбуцька Н.В. Практичний аспект гендерних особливостей уявлень про феномен лідерства студентської молоді. XI Міжнародна науково-практична конференція магістрантів та аспірантів : матеріали конф., 18-21 квітня 2017 р. : у 3 ч. Ч. 3 ; ред. Є. І. Сокол ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. Харків : НТУ "ХПІ", 2017. С. 261-262.